

SAOPŠTENJE 79/2022

Datum objave:  
 17.6.2022.

## Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

### 2021. godina

Jedinične vrijednosti izvoza roba u periodu od januara do decembra 2021. godine bilježe rast od 13,4% u odnosu na isti period prošle godine.

Jedinične vrijednosti uvoza roba u periodu od januara do decembra 2021. godine bilježe rast od 7,3% u odnosu na isti period prošle godine.

U periodu od januara do decembra 2021. godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife tj. Kombinovane nomenklature, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 80,6% zabilježen je kod poglavlja „Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina“, dok je na strani uvoza roba najveći rast od 47,0% zabilježen kod poglavlja „Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije, bitumenozne materije, mineralni voskovi“.

**Grafik 1.** Stopa rasta jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba, u %

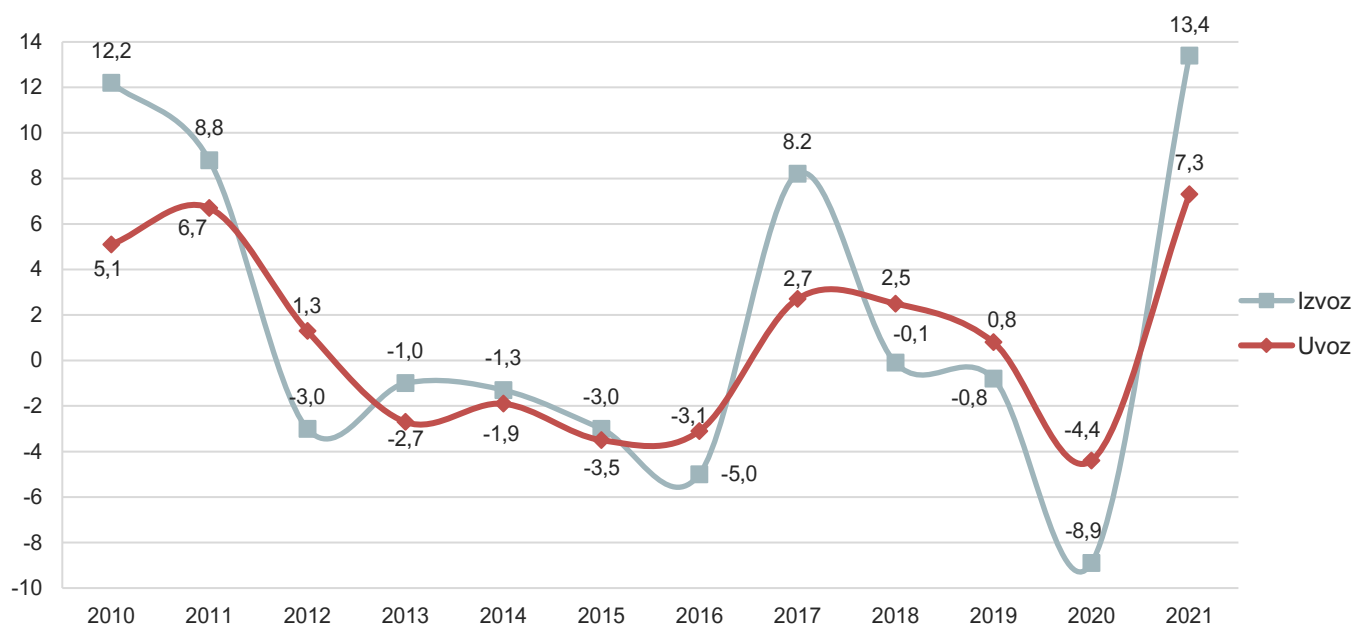


Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2020 2019	2021 2020	2020 2019	2021 2020	2020	2021
<b>Ukupno</b>	<b>91,1</b>	<b>113,4</b>	<b>95,6</b>	<b>107,3</b>	<b>95,2</b>	<b>105,7</b>
Žive zivotinje	99,6	99,2	97,3	108,5	102,3	91,4
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	102,2	95,2	93,2	96,4	109,7	98,8
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	100,0	91,3	100,6	101,0	99,4	90,4
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živalska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	107,0	92,7	99,7	102,2	107,3	90,8
Proizvodi životinjskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	100,0	100,0	119,3	120,0	83,8	83,4
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	119,0	113,4	96,5	106,0	123,3	107,0
Povrće, korijenje i krtole za jelo	84,0	93,5	92,8	102,3	90,5	91,4
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	110,9	133,5	104,5	96,8	106,1	137,9
Kafa, čaj, mate čaj i začini	119,4	88,5	98,2	101,6	121,6	87,1
Žitarice	100,0	116,4	105,1	126,6	95,1	91,9
Proizvodi mlinске industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	100,0	100,0	98,2	110,7	101,8	90,3
Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnelje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	96,0	128,2	93,1	112,8	103,2	113,7
Seljak;gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	100,0	100,0	89,0	119,4	112,3	83,7
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	-	-	135,5	85,5	-	-
Masnoće i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinjskog i biljnog porijekla	99,8	140,1	112,2	130,3	89,0	107,6
Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	103,6	104,5	99,2	103,4	104,4	101,0
Šećer i proizvodi od šećera	96,7	107,6	100,3	107,4	96,5	100,2
Kakao i proizvodi od kakaa	99,4	106,4	103,3	103,6	96,2	102,7
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	88,3	109,3	100,3	104,1	88,0	105,0
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih djelova bilja	100,0	109,6	99,2	102,7	100,8	106,7
Razni proizvodi za ishranu	119,6	89,3	109,1	103,3	109,6	86,5
Pića, alkoholi i sirće	96,1	103,1	100,4	103,1	95,7	99,9
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	114,4	132,4	101,2	117,6	113,1	112,6
Duvan i proizvodi zamjene duvana	92,0	101,4	99,6	99,7	92,4	101,7
So;sumpor; zemlja i kamen;gips,kreč i cement	111,4	104,4	104,0	101,3	107,2	103,1
Rude, zgure i pepeo	89,5	123,6	99,2	96,1	90,2	128,7
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	75,5	108,6	72,8	147,0	103,8	73,9
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	117,6	114,0	78,9	115,6	149,1	98,6
Organski hemijski proizvodi	100,0	146,8	92,7	103,5	107,9	141,8
Farmaceutski proizvodi	104,3	85,0	96,6	100,0	108,1	85,1
Đubriva	111,1	101,7	95,8	111,7	116,0	91,1
Ekstrati za štavljenje ili bojenje;tanini i njihovi derivati;boje, pigmenti i ostale meterije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase;mastila	100,0	101,6	98,7	103,0	101,3	98,6
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	113,2	115,0	96,4	104,9	117,5	109,6
Sapun, organska površinska aktivna sredstva,preparati za pranje,preparati za podmazivanje, vjestačkii voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	107,4	64,9	99,9	98,0	107,5	66,3
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	90,7	113,1	89,0	96,2	101,9	117,7

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

/nastavak/

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2020 2019	2021 2020	2020 2019	2021 2020	2020	2021
Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	86,5	70,1	104,2	109,3	83,0	64,2
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	100,0	100,0	90,3	107,0	110,8	93,4
Razni proizvodi hemijske industrije	107,4	127,8	100,7	99,5	106,7	128,4
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	90,7	103,5	98,9	106,5	91,7	97,2
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	130,0	100,0	100,6	102,1	129,3	97,9
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	76,3	115,1	100,1	102,0	76,3	112,9
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	108,8	97,8	100,4	101,6	108,4	96,2
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna	-	100,0	95,9	90,4	-	110,7
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugali	99,4	110,6	99,1	107,7	100,3	102,7
Pluta i proizvodi od plute	-	-	138,1	82,1	-	-
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	100,0	100,0	115,6	116,3	86,5	86,0
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	75,8	164,6	100,0	100,0	75,8	164,6
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	92,0	107,0	97,5	100,4	94,3	106,6
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	96,6	114,4	103,9	99,8	92,9	114,6
Svila	-	-	100,0	145,6	-	-
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	-	-	104,4	108,2	-	-
Pamuk	-	100,0	107,0	99,6	-	100,4
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	-	100,0	100,0	100,0	-	100,0
Vještački ili sintetički filamenti	-	100,0	102,4	96,7	-	103,5
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	100,0	100,0	89,9	109,3	111,2	91,5
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	100,0	100,0	96,9	107,2	103,2	93,3
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	100,0	84,7	93,2	103,8	107,2	81,6
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizvod; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	-	100,0	97,5	85,2	-	117,4
Tekst, tkanine, impregnirane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za teh. svrhe	100,0	100,0	99,9	115,6	100,1	86,5
Pleteni ili kukičani materijali	100,0	-	109,3	96,1	91,5	-
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	61,8	112,1	101,3	100,5	61,0	111,5
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	89,0	114,2	101,2	100,6	88,0	113,5
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	64,3	91,3	104,4	105,4	61,6	86,6
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	117,9	95,9	100,2	100,5	117,6	95,3
Šeširi, kape i ost. pokrivke za glavu i djel,	100,0	100,0	99,8	101,3	100,2	98,8
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	100,0	100,0	90,6	106,8	110,3	93,6
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	100,0	100,0	100,3	101,9	99,7	98,1
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater,	106,8	106,4	91,7	98,6	116,4	107,9
Keramički proizvodi	92,4	109,1	98,4	106,0	93,9	103,0
Staklo i proizvodi od stakla	81,1	93,8	98,1	103,8	82,7	90,3
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu-drago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	100,0	100,0	113,6	78,5	88,0	127,4
Gvožđe i čelik	95,2	137,3	93,3	141,4	102,1	97,1

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

/nastavak/

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	2020 2019	2021 2020	2020 2019	2021 2020	2020	2021
Proizvodi od gvožđa i čelika	106,0	102,3	98,8	110,1	107,3	93,0
Bakar i proizvodi od bakra	101,0	142,2	101,9	121,5	99,1	117,0
Niki i proizvodi od nikla	-	-	98,5	113,6	-	-
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	91,0	141,0	94,7	107,6	96,1	131,1
Olovo i proizvodi od olova	95,6	99,4	84,0	83,2	113,9	119,5
Cink i proizvodi od cinka	100,0	100,0	106,2	106,6	94,1	93,8
Kalaj i proizvodi od kalaja	-	100,0	89,7	100,1	-	99,9
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih	100,0	100,0	100,0	111,6	100,0	89,6
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	100,0	119,4	101,3	101,8	98,7	117,3
Razni proizvodi od prostih metala	113,4	107,9	100,7	102,3	112,6	105,6
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	97,8	97,1	99,5	101,4	98,2	95,8
Električne mašine i oprema i njihovi dije-lovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka;televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	94,6	106,0	99,4	103,3	95,1	102,6
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	100,0	100,0	100,8	102,3	99,2	97,7
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	97,1	112,5	100,5	101,2	96,6	111,1
Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi	137,9	136,4	101,6	99,7	135,8	136,8
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	100,0	131,0	99,8	101,0	100,2	129,7
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	95,8	112,2	98,9	99,9	96,8	112,4
Časovnici i njihovi dijelovi	52,8	82,7	101,1	100,6	52,3	82,2
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	100,0	108,1	109,3	96,9	91,4	111,6
Oružje i municija,njihovi djelovi i pribor	82,2	100,0	101,5	105,3	81,0	95,0
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	96,9	101,4	100,8	99,0	96,2	102,4
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	101,9	121,1	100,8	105,8	101,1	114,5
Razni proizvodi	100,0	100,0	96,4	101,6	103,7	98,4
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	97,9	180,6	74,3	62,7	131,7	288,1

## METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba imaju za primarni cilj analitičko sagledavanje dinamike kretanja jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, a koriste se i kao deflator pri obračunu bruto domaćeg proizvoda.

Izvor podataka za obračun indeksa jediničnih vrijednosti su Jedinственe carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe koje Uprava za statistiku Crne Gore u mjesečnoj periodici preuzima od Uprave prihoda i carina Crne Gore, a koji se koriste za redovno statističko istraživanje o spoljnotrgovinskoj robnoj razmjeni Crne Gore.

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena izračunani su kao indeksi jediničnih vrijednosti (unit value indices), tj. indeksi promjene vrijednosti izvoza i uvoza po količinskoj jedinici izvezenih/uvezenih proizvoda, odnosno po kilogramu kao jedinstvenoj i usporedivoj količinskoj jedinici za sve proizvode.

Indeksi su izračunati prema Fisherovoj, tzv. idealnoj formuli, koja je geometrijska sredina između Laspeyresove i Paascheove formule, tj.:

Laspeyresov indeks  $= (\sum p_1 \cdot q_0 / \sum p_0 \cdot q_0) \cdot 100$ ,

Paascheov indeks  $= (\sum p_1 \cdot q_1 / \sum p_0 \cdot q_1) \cdot 100$  i

Fisherov indeks  $= \sqrt{\text{Laspeyresov} \cdot \text{Paascheov}}$

Gdje je :

$p_0$  jedinična vrijednost iz prethodnog perioda,

$p_1$  jedinična vrijednost iz tekućeg perioda,

$q_0$  količina iz prethodnog perioda i

$q_1$  količina iz tekućeg prerioda.

Pod odnosima razmjene se podrazumijeva odnos između izvoznih i uvoznih jediničnih vrijednosti.

Iz obrade se isključuju proizvodi gdje je vrijednost ispod 1 000 Eura, gdje je jedinična vrijednost tekuće godine dva i više puta veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto, gdje je količina tekuće godine 10 puta ili više veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto.

Podaci su prikazani po poglavljima carinske tarife odnosno prema Kombinovanoj nomenklaturi.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

*Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)*